

Agenda

Bezoekerscentrum De Wulp

Donderdag 2, 9 en 16 oktober

Cursus Zoogdieren in Ontmoetingscentrum, Kloosterstraat Bree van 19.30 - 22.30 uur. Praktijkles 19 oktober 's morgens. Kosten € 10 leden/€ 12,40 niet-leden.

Informatie: Leo Corstjens, telefoon (0032) 089 46 45 16.

Zondag 5 oktober

Op zoek naar Rooie Pier; gezinswandeling in het kader van de Week van het Bos. Vertrek 14.00 uur parkeerterrein Brandtoren Kolis Neerpelt.

Zondag 19 oktober

Paddestoelenwandeling. Vertrek 14.00 uur parkeerterrein Den Brand, St.-Lambertusstraat Hechtel of Smeethof Bocholt.

Zondag 16 november

Dag van de Aarde:

- Gezinswandeling in de Balkenbenden, vertrek 14.00 uur kerk Kaulille.
- Wandelen over trage wegen, vertrek 14.00 uur kerk Herent-Neerpelt.

Zondag 7 december

Wandeling De Luysen. Vertrek: 13.45 uur kerk Beek-Bree of 14.00 uur parkeerterrein de Luysen.

NMC De IJzeren Man

Tot en met 30 november

Tentoonstelling 'Over sporen lopen' (NMC).

Zondag 12 oktober

Fietsexcursie Kempen~Broek van 10.00 tot 14.00 uur. Vertrekpunt NMC. Aanmelden via (+31) 045 - 563 03 55 (Natuurmonumenten).

Zondag 19 oktober

Zondagmiddagactiviteit van 14.00 tot 16.00 uur m.m.v. IVN Schoolgidsen (NMC).

Dinsdag 4 november

Lezing over bevers door Linda Abbing. 20.00 uur NMC (Vrienden der Natuur).

Zondag 16 november

Activiteit van 14.00 tot 16.00 uur. Thema: Kruiden en zaden (NMC).

Vanaf 1 december

Tentoonstelling 'Bevers' (NMC).

Zondag 21 december

Werken met glas, activiteit van 14.00 tot 16.00 uur. (NMC).

Opening uitzichtpunt Kruispeel

Op 17 juni 2003 is het nieuwe uitzichtpunt nabij het natuurgebied de Kruispeel officieel geopend door wethouder Ad Balemans van de gemeente Weert, in het bijzijn van beheerder Harry Suilen (Natuurmonumenten). De Kruispeel is onderdeel van de Kempen~Broek. Bezoekers worden bij het uitzichtpunt geïnformeerd over de natuurontwikkeling. Het uitzichtpunt is gebouwd met Interregsubsidie.

Onthulling paneel. Foto: Toon van den Eijnde

Rotary schenkt bosmaaier aan De Wulp

Rond Bezoekerscentrum De Wulp ligt een grote tuin die speciaal ingericht is voor insecten. Het beheer daarvan vraagt speciale eisen. Dankzij de financiële steun van de Rotary Club Neerpelt-Dommelvallei kon een bosmaaier met een speciale maaibalk aangekocht worden. Door het speciale snijmechanisme

worden rupsen, larven of poppen minimaal geraakt, waardoor er minder slachtoffers worden gemaakt. Andere voordelen van de bosmaaier zijn: er kan onder water mee gemaaid worden en hij kan dienst doen als snoeischaar voor hoge hagen en houtwallen.

Aanbieding!

Van 1 oktober tot en met 31 december 2003 krijgt u bij NMC De IJzeren Man en Bezoekerscentrum De Wulp korting bij de aankoop van het 'Natuurboek voor kinderen'. Op vertoon van dit nummer van Wulpenvlucht betaalt u slechts € 10,-, in plaats van € 11,95 (leden) of € 16,95 (niet-leden). In dit boek lezen kinderen van alles over de natuur en vooral wat er in de natuur te doen is.

Openingstijden

Bezoekerscentrum De Wulp

Tussenstraat 10, B-3910 Neerpelt, België, telefoon (+32) 011 - 80 26 77, e-mail: dewulp@skynet.be, internet: www.dewulp.tk Iedere zaterdag en zondag open van 14.00 tot 18.00 uur. Voor groepen na afspraak van dinsdag tot en met vrijdag.

NMC De IJzeren Man

Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert, Nederland, telefoon (+31) 0495 - 52 48 93, fax (+31) 0495 - 66 42 25, e-mail: t.vandenberkmortel@natuurmonumenten.nl Internet: www.natuurmonumenten.nl In de zomertijd geopend van dinsdag tot en met zondag tussen 13.00 en 17.00 uur en in de wintertijd tussen 13.00 en 16.00 uur.

Colofon

Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaaluitgave van Natuurpunt vzw en Vereniging Natuurmonumenten. Het wordt gratis verspreid onder geïnteresseerden. Voor een abonnement kunt u bellen naar (035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonumenten) of naar (011) 80 26 77 (België, Bezoekerscentrum De Wulp).

Redactie

Theo van den Berkmortel, Ghis Palmans, Nicoline van Tiggelen

Eindredactie + v.u.

Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot

Opmaak

Ster design BNO, Eindhoven

Drukwerk

Drukkerij van Drunen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijke nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

Nummer 15
oktober
november
december 2003

In dit nummer

Pagina 2
Natuureducatie bij
NMC De IJzeren Man

Pagina 3
Een woordje met...
Frans Wilms

Pagina 4
Opening uitzicht-
punt Kruispeel

Schenking bosmaaier

Aanbieding

Agenda

natuurpunt

Redactieadres

Voor België:
Tussenstraat 10
3910 Neerpelt
Voor Nederland:
Postbus 10308
6000 GH Weert

Wulpenvlucht wordt gedrukt
op minder milieubelastend
papier.

Afgiftekantoor 3920
Lommel 1 P209049

Het Plat, thuisbasis voor Kempische heideschappen

Hoewel reservaat Het Plat ten zuidwesten van Overpelt maar 30 hectare groot is, heeft het een bewogen geschiedenis achter de rug. Op de hoger gelegen paraboolduinen zijn resten teruggevonden van menselijke activiteiten van meer dan 10.000 jaar geleden. Vanaf de Middeleeuwen werden de vennen ontgonnen voor turfwinning, waaraan het terrein zijn volksnaam te danken heeft: de Klotkoten. Minder fraai was het jodenkamp tegenover herberg De Trapkens.

Van oudsher is het Plat een zeer waterrijk gebied. Door de talrijke kwellen en bronnen en door zijn lage geografische ligging vormde er zich een nat heidegebied met een ven. Dit ven is de oorsprong van de Holvense beek. In het begin van de jaren 60 werd de loop van de beek genormaliseerd en werd een nieuwe bedding gegraven op de grens van het gebied. Dit had uiteraard verdroging van het gebied tot gevolg.

Kempische heideschappen in Het Plat.

Gaspeldoorn

Dat de flora van het Plat vroeger al sterk aansprak, getuigt de vermelding van de gaspeldoorn in het boek van Gerard Bernaerts De Kempische Heide uit 1938: "Op de Overpelterheide, juist tegenover een oude afspanning, De Trepkens, te midden van de dorre heide, vormen tientallen dezer bloemstruiken een heerlijk bloemperk, dat zelfs de bewondering van den onverschilligsten wandelaar afdwingt." Maar ook zeldzaamheden als klokjesgentiaan, liggende vleugeltjesbloem en moeraswolfsklauw gedijen er goed. Overdag zingt de geelgors en bij avondschemering kun je genieten van de zang van de nachtegaal. Niet minder dan 17 soorten libellen komen er voor. Van de 24 soorten

dagvlinders zijn er drie Rodelijstsoorten: bruine eikenpage, groentje en kleine ijsvogelvinder. Hazelworm en levendbarende hagedis doen het goed dankzij het kleinschalig plagbeheer. Om deze rijkdom aan planten en dieren te krijgen, graast er een kudde van zo'n dertig Kempische heideschappen. Overdag zijn ze op de heide en 's avonds worden ze ondergebracht in een schaapskooi.

Het gebied is vrij toegankelijk voor bezoekers. Hoe bereiken? Weg Hasselt - Eindhoven, de Holvenstraat inslaan ter hoogte van het Valkenhof, eerste straat rechts, einde Palisstraat. Voor meer informatie: Luc Winters, conservator, telefoonnummer (+32) 011 - 64 58 42.

Ervarend leren

Scholieren op onderzoek.

In het vorige nummer las u over de educatiemogelijkheden in het bezoekerscentrum De Wulp. Ditmaal komt het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man aan bod. Een deel van de mogelijkheden zetten wij voor u op een rijtje.

Leerlingen van basisscholen kunnen in en rondom NMC de IJzeren Man een natuurexcursie maken. Thea Kunnen, coördinator IVN-schoolgidsen, en Theo van den Berkmortel, NME-coördinator, zijn het eerste aanspreekpunt voor de scholen. Thea vertelt: "Voor de kleuters is er het Kabouterpad, voor groep 3 en 4 het Eekhoornpad en voor groep 5 en 6 het Ganzenpad. De kinderen moeten onderweg allerlei opdrachtjes uitvoeren." Er zijn ook veldwerkkisten waarmee vijf kinderen aan de slag kunnen. De kisten zijn bedoeld voor leerlingen van de groep 7 en 8, maar ook gezinnen beleven er plezier aan. Een andere gezinsactiviteit is de Natuurspoortocht voor kinderen van 6 tot en met 11 jaar. Deze wordt gelopen aan de hand van een avontuurlijke landkaart. Kinderen moeten opdrachten uitvoeren om de titel 'Speurder van het Woud' in de wacht te slepen. Nieuw is de Geheime bewoner van de IJzeren Man: voor een klein bedrag krijgen de kinderen een doosje mee, waarin de geheime bewoner van het

natuurgebied verstopt zit. Om te achterhalen wie dat is, moeten ze allerlei opdrachten doen.

Seizoenactiviteiten

Onder leiding van een gids kunnen groepen een excursie maken. Bijvoorbeeld over het thema insecten, bodemdieren, paddestoelen, vruchten en zaden. Werken met de thema-leskisten Water-Bomen-Bodem is eveneens een leuke en leerzame activiteit. Scholen kunnen zo'n kist met lesbrieven en -materialen voor twee weken huren. Om de bijenwereld te leren kennen kan men terecht in de bijenhal. Martien van den Boogaert, secretaris imkervereniging Sint-Ambrosius: "In deze hal kunnen zo'n tien bijenvolken staan. Door de speciale indeling kunnen de bezoekers veilig achter glas met het bijenhouden kennismaken."

Voortgezet onderwijs

LINDE (Limburgs Netwerk voor Duurzaamheids Educatie) heeft een veldwerkprogramma ontworpen voor leerlingen in het voortgezet onderwijs (www.lindeweb.nl). Afgelopen zomer heeft stagiaire Daniëlle Vrenken lesstof ontwikkeld over mondiale aspecten van de

duurzame ontwikkelingen.

Concreet gaat dit over ontbossing in onze omgeving en wereldwijd. Leerlingen verplaatsen zich in een scholier uit Vietnam en een scholier uit Nederland. Om te kijken hoeveel oppervlakte en voeding zij dagelijks gebruiken, doen we een quick scan (test). Dit najaar wordt de lesstof getest met leerlingen van het Bisschoppelijk College en de Philips van Horne Scholengemeenschap uit Weert. Het project gebeurt in samenwerking met COS-Limburg, regionaal centrum voor internationale samenwerking (www.cossen.nl).

Kennismaking met allerlei beestjes.

Aanbod voor iedereen

In het kader van het Interregproject Kempen~Broek gaat de provincie Belgisch-Limburg een visie en een plan ontwikkelen voor natuur- en milieueducatie (NME). Jan Mampaey gaat hier zijn schouders onder zetten. Hij wil voor elke doelgroep een passend aanbod: "Iedereen die het Kempen~Broek bezoekt behoort tot een potentiële doelgroep. Uiteraard komt er een aanbod voor natuurverenigingen en scholen, maar vooral niet-georganiseerde doelgroepen verdienen extra aandacht." Om het brede publiek aan te spreken gaat Mampaey uit van de eigenheid en de kwaliteiten van het gebied. Hij denkt aan de volgende drie niveaus voor bezoekersopvang. Aan de rand van het gebied liggen grote bezoekerscentra waar bezoekers terecht kunnen voor informatie. In het gebied zelf liggen kleinere, onbemande centra waarvan de gids een sleutel heeft. Ze bieden plaats voor een kleine tentoonstelling of voor materiaalboxen. Ten slotte kan men op het derde niveau een informatiepaneel of vogelkijkhut tegenkomen. Jan Mampaey zal ook de kwaliteit van het educatief aanbod van het NMC onder de loep nemen.

Een woordje met... Frans Wilms

Geboren en getogen in Maasbracht is burgemeester Frans Wilms niet zonder reden trots op zijn omgeving. Daarnaast is hij een warm

voorstander van grenzeloze samenwerking op velerlei gebied. Een gesprek met een échte interlander!

"Bruggenbouwer in regionale samenwerking"

Op de vraag wat de samenhang is tussen de beide Limburgen zegt Frans Wilms: "De lezers van Wulpenvlucht zouden eens het Oud-Limburgs Schuttersfeest (OLS) moeten meemaken. Dit is de jaarlijkse strijd om de hoogste schutterseer van deze provincies. Het is iedere keer weer een kleurrijk publieksspektakel met een bijzondere interland Nederland - België. Je beleeft dan als het ware de elementen als cultuur, karakter en gevoel. De manier waarop men met elkaar omgaat. Je komt er dan ook achter dat veel mensen hun wortels aan de andere zijde van de (lands)grens hebben liggen. Tijdens het laatste OLS werd er een pontonbrug over de Maas tussen Ohé en Laak en Ophoven aangelegd. Een mooier symbool om de beide Limburgen te verbinden, bestaat er volgens mij niet. Gewoon door de mensen samen te brengen kom je er het beste achter wat er leeft onder de bevolking".

Missie

Wilms vervolgt: "Zo proberen wij ook om te gaan met de 'Strategiekartaat Gemeente Maasbracht 2002-2006'. In dit document staan allerlei thema's en onze missie en visie vermeld. Een zinsnede hieruit is: 'We beschouwen het dan ook als onze missie om via onze strategische ligging aan de Maas de leef-

baarheid in onze gemeente te bevorderen'. Een fraaie volzin, maar je kunt het beste communiceren door het in de praktijk uit te leggen. Ik probeer onze missie te vertalen in de gevoelens die onder onze inwoners leven. Onze omgeving is enorm veranderd door met name de ontgrindingen. Ik benader dit positief want het biedt tal van mogelijkheden. Denk maar aan bedrijvigheid, recreatiemogelijkheden en natuurontwikkeling," aldus een welbespraakte Wilms.

Favoriet plekje

Op de vraag naar zijn meest favoriete plekje hoeft Frans maar kort na te denken: "Dat zijn er eigenlijk twee. In Stevensweert heb je bij het kanon Dikke Werta en grenspaal 124 een prachtig overzicht op Houbenhof. De andere plaats is het uitzicht vanuit het 'baekerbrugske' over de Vlootbeek bij Linne. Als lid van Landschapsvereniging De Kringloop geniet ik met name van vogels in het uiterwaardengebied De Weerd vlakbij de woonkern Linne. Ik vind natuur één van de meest essentiële zaken. Het is heel boeiend om te zien hoe ingewikkeld de natuur in elkaar zit. Een gids met oog voor ecologische verbanden kan je bijvoorbeeld haarfijn vertellen over zaken als: waarom groeit hier iets wel en daar niet?

Frans Wilms... "Ligging aan de Maas benutten om de leefbaarheid te verbeteren".

Cultuurhistorie, recreatie en toerisme

Wilms vertelt ten slotte vol enthousiasme dat de kernen Wessum, Thorn en Stevensweert grote onderlinge samenhang vertonen op het gebied van cultuurhistorie. "In de drie gemeenten waarin deze kernen liggen, heeft ook de waterrecreatie een prominente plaats. Het zijn werkelijk de parels van de Zuidelijke Maasplassen. Het toeristisch profiel van de Belgische buurgemeenten Maaseik en Kinrooi sluit goed aan bij de Nederlandse buurgemeenten. Daarom worden in de promotieactiviteiten voor het zuidelijk maasplassengebied ook de Belgische gemeenten Kinrooi en Maaseik meegenomen. Kortom in onze regio ligt een prima basis om de samenwerking verder uit te werken."

Frans Wilms zou graag de heer Theu Wieërs, liefhebber van historie en (familie)geschiedenis uit Kinrooi, willen aanwijzen voor het volgende interview.

Fraai uitzicht op Houbenhof bij kanon Dikke Werta.

